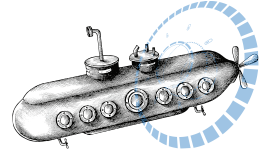

SÖZCÜKTE ANLAM ÖZELLİKLERİ

1. • **öz**: Bir şeyin temel ögesi.
• **durmak**: Dinmek, kesilmek.
• **dış**: Görülen, içte bulunmayan yüzey.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “öz, durmak, dış” sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Yağmur durdu, diye mırıldanan siyah pelerinli adam, masadaki bardağın dışına başparmağıyla dokunurken asıl buhrandan çıkış insanın kendi özünde diye düşünüyordu.
- B) Bileğindeki saatin durduğunu fark eden Doktor Sinan, kinayeli olarak özünde iyi bir insan dediği arkadaşıyla buluşmak için hızlı adımlarla hastanenin dış kapısına yöneldi.
- C) Öz evladı gibi gördüğü, her zaman kolladığı çocuğun tuhaf hâllerine şaşırان kadın, elinin hemen altında du-ran mor renkli büyük çantanın dış yüzeyine konan arıdan irkilmışti.
- D) Dış dünyada yaşadıklarından olumsuz etkilenen er-genler, arkadaş ilişkilerinde durmaları gereken yeri bi-lemediklerinden öz eleştiri temelli davranış biçimlerini benimsemekte zorlanmaktadırlar.
- E) Dışımızda gelişen, durmadan çeşitlenen problemler-in özüne inerek onlara birey ve toplum odaklı çözüm-ler üretmek sadece felsefenin misyonu olarak görül-memelidir.

2. (I) Madem roman yazma konusunda ciddisiniz, o zaman hemen bir çalışma planı hazırlayın. (II) Önce romanı ne kadar sürede tamamlayacağınıza karar verin. (III) Ardın-dan hikâyenin olay örgüsünü, karakterlerini, yerini ve za-manını içeren bir taslak oluşturun. (IV) Siz bunu yapar-ken enikonu hayat yanı başınızdan akıp gitmekte. (V) Ro-man yazabilmek için onu ihmal etmek ağır bir bedel ol-maz mı?

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde “iyiden iyiye, iyice, oldukça” anlamına gelen bir söz kul-lanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Dili yabancı kelimelerden ayıklarken kelimelerin
I
pek çoğu karşılıksız kaldı ve bazıları unutulmaya yüz
II
tuttu. Bu durumu, bu ihmali gizleyemeyiz. O yılların göz
III
nuru eserler birer klasik eser olarak nitelendirilip koruna-madı, okutulmadı. Bu arada en çok merak ettiğim şey
IV
Türk Dili dergisinde çıkan yazıların ne düzeyde okundu-ğudur. Sorduğumda doyurucu bir yanıt alamıyorum.
V

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisi mecaz an-lamda kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Başına sıcak geçmiş olabilir, dedi doktor. Başka bir şey söylemeden hızlı adımlarla yandaki odaya geçti. Bu ka-dar basit miydi? “Bana yârden geç derler.” diye mırılda-narak bir tanesinin başucuna oturdu. Gözleri dolmuştu, dokunsan ağlayacaktı. Bu sulu gözlülük ona babasından geçmişti.

Bu parçada “geçmek” sözcüğü aşağıdaki anlamlar-dan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamış-tır?

- A) Geride bırakmak, aşmak.
B) Bir yerden başka bir yere gitmek.
C) Vazgeçmek.
D) Etki yapmak, işlemek.
E) Kalmak, devrolmak.

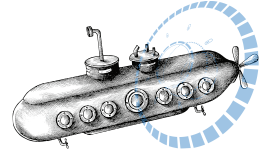
5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, te-rim anlamıyla kullanılmamıştır?**

- A) Türkçe sözcüklerde iki ünl yan yana bulunmaz.
B) Olayın bu boyutlara ulaşacağını düşünmemistik.
C) Matematikte bugün denklem konusunu gördük.
D) Gezegenler belli bir yörüngede yol almaktadır.
E) Şiirde durak, ahengi sağlayan önemli bir ögedir.

SÖZCÜKTE ANLAM ÖZELLİKLERİ

6. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangileri birbirine anlamca en yakındır?

- A) Kitapları istekle okuyor, âdeta ezberliyordu.
- B) Arkadaşlarını çağırdı, evde güzelce ağırladı.
- C) Bilmediklerimi mutlaka araştırır, öğrenirim.
- D) Büyüklerini sayar, küçüklerini severdi.
- E) Kolumda bir ağrı duydum, bir yanma hissettim.

7. I. Bu adam yaptığı her işi kitabına uydurmayı beceriyor.
II. Genç yaşında, çektiği dertler yüzünden sıcakta kalmış buz gibi eriyip gitti.
III. Ünlü yazar geçtiğimiz yıl son yolculuğuna uğurlanmıştı.
IV. Tiyatrocular oyun öncesi kostümlerini özenle giymişlerdi.
V. Uğur böceği havalanıp büyük kayalara doğru uçtu.

Yukarıda numaralanmış cümlelerle ilgili yapılan açıklamaların hangisinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. cümlede, somuttan soyuta bir aktarım söz konusudur.
- B) II. cümlede, “erimek” sözcüğünde somutlamaya başvurulmuştur.
- C) III. cümlede, güzel adlandırmaya yer verilmiştir.
- D) IV. cümlede, terim anlamı bir sözcük kullanılmıştır.
- E) V. cümlede, “uçmak” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.

8. Aşağıdaki dizelerde altı çizili sözcüklerden hangisinin sesteşi (eş seslisi) vardır?

- A) Bir sokak lambasının yanından geçerken
Gölgeme takılıyor gözüm
- B) Bu kente ne zaman yağmur yağsa
Sözlerin düşer aklıma boşuk boşuk
- C) De ki kara gözlerinin sevdalıyım
Sen pencere kenarından bak bana
- D) Yolun çakıl değildi çiçekler dikensiz
Rüyalarını gördün durgun sular da
- E) uzun uzun türküler söyledim yalnızlığımıza
Martılar yalnızlığımı sana bildirsin diye

9. Aşağıdakilerin hangisinde yansıma bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Salon görevlileri, seyircileri teker teker içeri aldı.
- B) Yeni ütlediğim gömlek, biraz giyince hemen kırıştı.
- C) Çocuklar, hoplaya zıplaya okul bahçesine doğru koşuyor.
- D) Gece boyu eski yatak gıcırdadığı için pek uyuyamadım.
- E) Sokaktan gelen sesler üzerine hemen dışarı çıktık.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Kısa bir hesap yapıp bu işin maliyetini yüksek bulunca projeden vazgeçtik.
- B) Bir gün içinde, istediğiniz bilgisayarları size teslim etmeye çalışacağız.
- C) Haber programımızda alanında uzman kişilerden konuyla ilgili görüşler alacağız.
- D) Şimdiye kadar böyle leziz ve farklı yemekler tatmamıştım sanırım.
- E) Yola erken çıkmış olsak da trafik nedeniyle arkadaşlarla geç buluştuk.

11. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi soyut anlamı değildir?

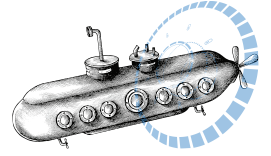
- A) Mutlu olmak, büyük bir özveri gerektiriyor.
- B) Sanatçılar ince ruhlu insanlardır.
- C) Bana sevgisini böyle göstermek istediğini söyledi.
- D) Şimdi o günleri özlemle anıyoruz hepimiz.
- E) Sıcak bir havada yola çıkmıştık.

12. Aşağıdakilerin hangisinde dokunma duyusuyla algılanabilen bir nitelik görme duyusuna aktarılmıştır?

- A) Sanatçı, tatlı sesiyle sevenlerini büyüledi.
- B) Yaşlı kadın bizi çok sıcak karşılamıştı.
- C) Adamın bakışlarından çok mutlu olduğu anlaşılıyordu.
- D) Serin bir bahar günü yürüyüş yapmak için sahile indim.
- E) Dedem, yaşadığınız günlerin kıymetini bilin, derdi.

SÖZCÜKTE ANLAM ÖZELLİKLERİ

1. Düşünce, sözü meydana getiren ilk eylemdir. Zihinde tasarlanan kavram ve fikirler, dil yoluyla I
dışa vurulur. Belagat (güzel söz söyleme sanatı) ise tasarlanan düşüncenin, estetik bir biçimde söze II
aktarılmasında önemli bir rol oynar. Belagatin sıkça III
yararlandığı söz sanatlarından biri mecazdır. Söze anlam değeri ve derinliği kazandırmada mecazdan IV
yararlanılır. Bu şekilde dilin imkânlarından da yararlanarak söze canlılık ve güzellik katılmış olur. V

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisi mecaz anlamda kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Okuduğum her kitapta geçen deyimleri bir yere not ederim. (II) Mecazlı anlatımı olan deyimler, dilin en çok dikkatimi çeken söz varlıklarıdır. (III) Türkçe bu bakımdan zengindir ve mecazlı olan deyimlerin birden çok anlamı vardır. (IV) Bütün bunların arasında bir bakıyorum tanımış bir köşe yazarı unutulmaya yüz tutmuş bir deymi canlandırıp yazısında kullanabiliyor. (V) "Bir şeyi birini aklına getirmek, hiç gereği yokken hatırlatmak" anlamında "Eşeğin aklına karpuz kabuğu düşürmek" veya "Cin atına binmek" deyimleri gibi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "sinirlenmek, kontrolden çıkmak" anlamına gelen bir söz kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Somut anlamlı bir sözcük, anlam genişlemesi yoluyla soyut bir anlam da kazanabilir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya örnek olabilecek bir kullanım vardır?

- A) Yaşlanınca işlerini oğluna devretti.
B) Başarılı olmanın anahtarı çok çalışmaktır.
C) Sınav dönemi yine arkadaşımda kaldım.
D) Her gün gazeteden fıkra yazıları okuyorum.
E) Çalıştığı kurumda herkesçe sevilen biriydi o.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "seçmek" sözcüğünün anlamıyla kullanımı birbirine uymamaktadır?

Anlam	Kullanım
A) Benzerleri arasında hoşa gideni seçip almak	Baktığımız gömlekler arasından ben bunu seçtim.
B) Birine oy vererek bir göreve getirmek	Sıradaki oyun için kendinize bir eş seçin.
C) Üstün, iyi, uygun bularak yeğlemek	Arkadaşım Beren, doktorluğu; ben, öğretmenliği seçtim.
D) Titiz davranmak, kolay kolay beğenmemek	Kardeşim yemek seçer, her şeyi yemez.
E) Tercihini bir yönde kullanmak	Liseden sonra Mert okumayı değil, iş hayatını seçti.

5. "Bir tek sözcükle anlatılabilecek herhangi bir şeyi birden çok sözcükle belirtmeye dolaylama denir."

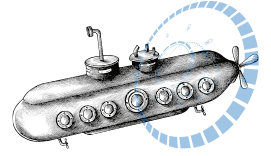
Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylama vardır?

- A) İstanbul'umuzun kültür başkenti olması yolunda önemli adımlar atıldı.
B) Birçok doğal güzelliği, fotoğraf karelerinde görme fırsatımız oluyor.
C) Son yıllarda bacasız sanayi, ülke ekonomisinin önemli sektörlerinden biri hâline geldi.
D) Eski çeşmelerimiz taş işçiliğimizin en güzel örnekleridir.
E) Sanat etkinlikleri ülkelerin gelişmişlik göstergelerinden biridir.

6. Bir sözün benzetme amacı güdülmeden başka bir söz yerine kullanılmasına ad aktarması (mecazımürel) denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bunun bir örneği vardır?

- A) Usta sanatçı, ünlü yapıtlarını göl kenarındaki bu evde yazmış.
B) Kendi üslubunu bulmuş, başarılı bir sanatçıdır o.
C) Aldığı ödüllerle adından sıkça söz ettiriyor.
D) Edebiyat dergileri, onunla röportaj yapmak için yarışıyor.
E) Yapıtlarındaki kahramanlar, hepimize tanıdık gelen kişilerdir.

7. I. Bugünkü coğrafya dersinde ölçekler konusu anlatıldı.
II. Bu küçük tepenin eteğine bir çiftlik kurmak istiyordu.
III. Sokaktan gelen gaz kokusu bizi biraz endişelendirdi.
IV. Soğuk havalarda hep boğazının ağrıdığını söylüyor.
V. Okulumuza yeni gelen öğrenci çok akıllı biriydi.

Numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede “ölçek” sözcüğü terim anlamıyla kullanılmıştır.
B) II. cümlede “etek” sözcüğü yan anlamıyla kullanılmıştır.
C) III. cümlede “koku” sözcüğü mecaz anlamıyla kullanılmıştır.
D) IV. cümlede “hava” sözcüğü gerçek anlamıyla kullanılmıştır.
E) V. cümlede “akıl” sözcüğü soyut anlamı bir sözcüktür.

8. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmamıştır?

- A) Eski dost düşman olmaz.
B) Dost kara günde belli olur.
C) Yazın başı pişenin kışın aşı pişer.
D) Gel demesi kolay ama git demesi güçtür.
E) Zengin malı züğürdün çenesini yorar.

9. “Zihinde olumsuz bir çağrışım uyandıracak olay ya da durumların, bu olumsuzluğunu azaltacak biçimde anlatılmasına ‘güzel adlandırma’ denir.”

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde güzel adlandırma vardır?

- A) Öğrenciler arasında kitap okuma alışkanlığının artması sevindirici bir gelişme.
B) Sokak çocuklarına sahip çıkılması gerektiğini bir kez daha tekrarladi.
C) Öğrencilerin barınma ve yemek ihtiyacını karşılamak için çok çalıştı.
D) Tüm yurttaki yağışlı havanın etkisi önümüzdeki günlerde de devam edecek.
E) Görme engelliler yararına yeni bir yardım kampanyası düzenlenecek.

10. Nicel anlamı sözcük, bir varlığın ölçülebildiğini, sayılabildiğini, azlığını ya da çokluğunu; nitel anlamı sözcükler de bir varlığın nasıl olduğunu, niteliğini gösterir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi ötekilerden farklıdır?

- A) Zor işleri hep ona yaptırmaktan zevk alıyordu.
B) Evini görünce onun düzenli birisi olduğunu anladım.
C) Annemle uzun gecelerde sohbet etmek beni çok mutlu ederdi.
D) Büyükanem varlıklı biri olmasına rağmen sade yaşamından hiç vazgeçmedi.
E) Köşkün duvarlarını süsleyen büyük tablolar köşke ayrı bir hava katmış.

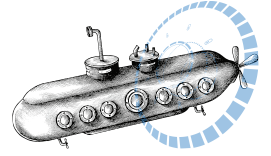
11. Sözcüğün bir türün tamamı için kullanılmasına genel anlam; o türün sadece bir ya da birkaç örneğine işaret edecek şekilde kullanılmasına da özel anlam denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “öğretmen” sözcüğü özel anlamda kullanılmıştır?

- A) Geleceğin güvencesi eğitime, eğitim ise öğretmene dayalıdır.
B) Topladığım kır çiçeklerini bu özel gününde öğretmene vereceğim.
C) Bir öğretmeni unutulmaz yapan şey öğrencisinin yüreğine dokunmasıdır.
D) Annenin şefkatinden ve sıcaklığından sonraki ilk kucak öğretmendir.
E) Öğretmen, öğrencinin gülüşüne düşen ilk cemredir.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki ikilemeyi oluşturan sözcüklerin her ikisi de tek başına kullanılabilir?

- A) Anne, çocuklarını abur cubur yememe konusunda uyardı.
B) Küçük çocuk, defteri eğri büğrü çizgilerle doldurmuş.
C) Eve misafirler gelince iş yerimden apar topar ayrıldım.
D) Hayvanlarını beslemek için çuvaları otla tıka basa doldurdu.
E) Bu konuda hiç kimse doğru dürüst bir bilgiye sahip değilmiş.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, altı çizili deyim anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) Mahalledeki herkes ondan şüpheleniyordu ancak o, ağız dil vermemekte ısrar ediyordu. (konuşmamak, susmak)
- B) Çok duygulanmıştı, inleyen kediye karşısında görünce yüreği titremiş, boğazı kurumuşt. (çok susmak)
- C) Yaşlı adam “ Canı cana ölç, sonra ne yapacaksan yap.” deyince genç adam bir an duraksadı. (başkasına yapılacak şeyi kendisine yapılacak gibi düşünmek)
- D) Bir gün burada koyu ateş renginde bir tavus kuşu görünce feleğini şaşırmıştı. (ummadığı bir durumda kalmak, şaşkınlık içine düşmek)
- E) Her zamanki saatte avlunun en uzak köşesine, duvara, belini verir; otururdu. (kamburlaşarak oturmak)

2. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinin açıklaması yanlış yapılmıştır?

- A) Dikensiz gül olmaz: İyi veya güzel olan her şeyin az çok sıkıntı veren bir yanı da bulunur.
- B) Bir baş soğan bir kazanı kokutur: Kötü bir kişi, kötü bir davranış, kötü bir söz büyük bir topluluğun huzurunu bozmaya yeter.
- C) Bakarsan bağ bakmazsan dağ olur: Bakılıp onarılan şeylerden yararlanılır, bakımsız bırakılanlardan bir yarar elde edilemez.
- D) Anasına bak, kızını al; kenarına bak, bezini al: Analar çocukları için büyük fedakârlıklara katlanırlar ancak çocuklar anneleri için aynı özveriyi göstermeyebilir.
- E) At, adımına göre değil; adamına göre yürür: Atın yürüyüşü binicisinin yönetimine bağlı olduğu gibi bir işin gidişi de iş başındakinin bilgisine ve çabasına bağlıdır.

3. Aşağıda cümlelerin hangisinde anlamına uygun kullanılmayan bir deyim vardır?

- A) Bütün iyi niyetimiz ve çabalarımızla elimizden geleni ardımıza koymamaya çalıştık.
- B) Doyasıya yaşamadığı çocukluğunun acısını çıkarmak istiyor gibiydi.
- C) Gözü kara bir işletmeciydi, gerektiğinde büyük riskler almaktan çekinmezdi.
- D) Onun olumsuz davranışlarına hiçbirimiz göz yummamıştık.
- E) Başkasının binbir emekle meydana getirdiği işin başına geçmiş hazıra konmuştu.

- 4.** Durmadan yer, yurt değiştiren bir kimse eşya veya herhangi bir varlık edinemez. Aynı durum belirli bir işte çalışmayan sürekli iş değiştiren bir kişi için de söz konusudur. Böyle birinin bir işte başarılı olması düşünülebilir mi?

Bu parçada anlatılmak istenen düşünceyle aşağıdaki atasözlerinden hangisi anlamca örtüşmektedir?

- A) Kaynayan kazan kapak tutmaz.
- B) Yuvarlanan taş yosun tutmaz.
- C) İşleyen demir pas tutmaz.
- D) Tek kanatla kuş uçamaz.
- E) Yoldan giden yorulmaz.

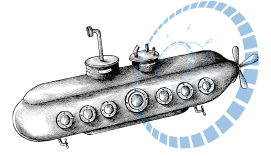
5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “iş” sözcüğü deyim içinde kullanılmamıştır?

- A) Senin verdiğin ders notları çok işime yaradı.
- B) İş başa düşünce babamın atölyesini ben işletmeye başladım.
- C) Mahallede pek konuşmadığım komşumuza bir gün işim düştü.
- D) İşlerim çok olunca misafirlere yeteri kadar vakit ayıramadım.
- E) Yetkililer bu konuda iş işten geçmeden önlem almalılar.

- 6.** Dilimizde “yürek” sözcüğü pek çok deyimde kullanılmaktadır. Örneğin, birdenbire çok korkmayı yüreği ağzına gelmek, içinde dayanılmaz bir acı duymayı da yüreği dayanmamak deymiyle karşılarız. Birinin duyduğu üzüntü, kaygı, sıkıntıyla ilgili yeni ve ferahlatıcı bir durum ya da haber dolasıyla sıkıntısının hafiflemesini yüreğinin yağı erimek deymiyle anlatırız. Yüreği yufka deyimini, acıklı durumlara hiç dayanamayan; yüreği yaralı deyimini, acısı geçmemiş, büyük bir üzüntüsü bulunan kişileri nitelemeye kullanırız.

Bu parçada numaralanmış deyimlerden hangisi yanlış açıklanmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

7. I. Adam, yeni komşusuyla başının hiç hoş olmadığını söyledi.
II. Sel baskını sonrası bazı köylerde salgın hastalıklar baş göstermiş.
III. Ödevlerini yetiştirebilmek için başını kaldırmadan çalışıyordu.
IV. Çevik bir hareketle başındaki şapkayı çıkarıverdi.
V. Geminin baş tarafında çıkan yangın bir türlü söndürülemedi.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde “baş” sözcüğü deyimleşmemiştir?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) II ve IV E) IV ve V

8. I. Akıl adama sermayedir.
II. Akıllı düşman, akılsız dosttan hayırlıdır.
III. Akla gelmeyen başa gelir.
IV. Akıllı köprüyü arayınca dek deli suyu geçer.
V. Akıllar gelin olmuş herkes kendisinininkini beğenmiş.

Yukarıda numaralanmış atasözlerinin hangileri anlamca birbiriyle çelişmektedir?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) II ve V E) III ve V

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, “geçimini sağlayacak kadar kazanç elde etme” anlamında bir deyim kullanılmıştır?**

- A) Ekmeğinden olmamak için çok dikkatli çalışıyordu.
B) Bu dükkândan ekmeğimizi çıkarmaya çalışıyoruz.
C) Yeni kurulan fabrika ile gençlere bir ekmek kapısı açılmış oldu.
D) Adam, gece gündüz demeden çalışıyor; ekmeğini taştan çıkarıyordu.
E) Oğlunun ekmeğini yiyemeden öldü kadıncağız.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayrıca içindeki deyim anlamı yoktur?**

- A) Kişilerle sorun yaşamak istemiyorsan sonunu düşünmeden, rastgele konuşmaktan kaçınmalısın. (dilini tutmak)
B) Şehir kütüphanesinde araştırmama katkı sağlayacak, onu geliştirecek önemli bir bilgi bulamadım. (dişe dokunmak)
C) Fabrikanın yeni sahibi, ortaklarını devre dışı bırakarak bütün yetkileri elinde topladı. (dizginleri ele almak)
D) Baba yadigarı küçük iş yeriyle ilgisini kesmek zorunda kalmış, burayı bir başkasına devretmişti. (el koymak)
E) Yaşadığı çağa uygun bir koleksiyon oluşturmayı çok istiyordu ancak buna zamanı olmuyordu. (fırsat bulamamak)

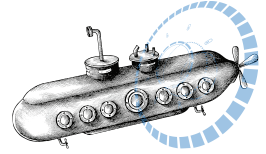
11. **Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?**

- A) Yüksek dağın başı dumanlı olur.
B) Ucuz alan, pahalı alır.
C) İki testi tokuşunca biri elbet kırılır.
D) Bal olan yerde sinek de olur.
E) Gölgeyi hoş gören tekneyi boş görür.

12. İnsanın toplum içinde tek başına varlık göstermesi kolay değildir. Böyle bir işe kalkışmak, uzun uğraşlar ve uzun zaman gerektirebilir. Ama insan, akrabalarından, yakınlarından, arkadaşlarından kısaca çevresinden yararlanarak kendisini daha kolay ispatlayabilir; büyük ve önemli işler yapabilir.

Bu parçada anlatılmak istenen düşünceyle aşağıdaki atasözlerinden hangisi anlamca örtüşmektedir?

- A) Ağaç yaş iken eğilir.
B) Ağaç ağaç içinde büyür.
C) Ağaç yaprağıyla gürlür.
D) Ağaç ne kadar uzasa göğe ermez.
E) Ağaç düşse de yakınına yaslanır.

1. Roman, hikâye gibi tahkiye kurgusu içerisinde, tanınmış bir kişiye - roman kahramanı gibi- olayların içindeki konumuyla sunan biyografik romanlarda kişinin pek çok değişik özelliği verilerek bir anlamda portresi çizilir.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Etik, insan yaratıcılığının ve toplumu etkileme sanatının bir yüzü olarak düşünülebilir.
- B) Anlatı, kurgusal veya kurgusal olmayan edebî türlerde bir olay dizisini anlatma biçimidir.
- C) Gerçek olayların yazılı, sözlü veya görsel bir şekilde sınıflandırılmasında üslup önemlidir.
- D) Günümüzde edebî eserleri incelerken kullanılan önemli yöntemlerden biri de eleştirel sanattır.
- E) Sanatçı, bir durumu okuyucuya, izleyiciye veya dinleyiciye nasıl anlattığına yoğunlaşmalıdır.

2. İsveç Kraliyet Bilimleri Akademisinden ---- 2021 Nobel Fizik Ödülü'nün bu yılki sahipleri Syukuro Manabe, Klaus Hasselmann ve Giorgio Parisi; geliştirdikleri iklim modelleri ve insanların iklime etkileri ile ilgili çalışmaları nedeniyle ödüle ...

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) bildirilen sözleşmede – değer bulundular
- B) duyurulan ilkelerde – hak kazandılar
- C) yapılan açıklamada – layık görüldüler
- D) sızan bilgilerde – ulaşabilmeyi başardılar
- E) gönderilen iletide – isterlerse kavuşabilecekler

3. Çağdaş Japon edebiyatının önemli yazarları ----gösterilen Haruki Murakami, bu defa toplamda sekiz öyküden ---- *Birinci Tekil Şahıs* adlı kitabıyla okurun karşısına çıkıyor.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) sıralamasında – seçilmiş
- B) olarak – birleştirilmiş
- C) arasında – oluşan
- D) kapsamında – meydana getirilen
- E) içinde – adapte edilmiş

4. Karmaşık (Anlaşılması güç olan) sistemlerin örneklerinden biri atmosferdir. Sistem o kadar kaotiktir ki bir kelebeğin kanat çırpmasının bir fırtınayı tetikleyeceği (harekete geçireceği) söylenir. Atmosferin, Dünya'nın iklimi üzerindeki önemli rolünü (görevini) ilk kavrayan kişi Joseph Fourier'di. Fransız fizikçi, iki yüzyıl önce yerküreden (yer yuvarından) yayılan ısınn atmosfer tarafından soğurulduğunu (dışarı itildiğini) fark etmişti.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyusmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Usta romancı, kahramanlarını hangi mekâna taşırsa taşırsın; oranın ayrılmaz bir parçası hâline getirmeyi iyi biliyor. Bu özelliği üslubundaki doğallıkla da birleşince okur, her yapıtını ipe çekiyor.

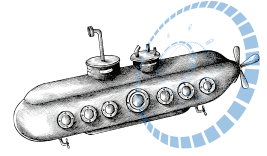
Bu parçada geçen altı çizili sözle usta romancıyla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kahramanlarını, yaşadıkları yerle özdeşleştirdiği
- B) Yapıtlarında yakından tanıdığı insanları anlattığı
- C) Kahramanları hayal gücüyle oluşturduğu
- D) Kahramanları etkileyici bir üslupla anlattığı
- E) Yapıttaki kişileri gerçeğe uygun biçimde verdiği

6. Bir roman yazmaya karar vermek benim için kolay olmadı. Çünkü roman, öyküyle karşılaştırılınca bilinmeyeniden daha fazla olan bir denklemdir. İzleyebileceğiniz yöntemlerin çokluğu sizi kuşkuyla ve özenli olmaya iter.

Bu parçada altı çizili sözle romanın hangi özelliği vurgulanmak istenmiştir?

- A) Bilgi ve deneyim istemesi
- B) Düşsel öğelere ağırlık vermesi
- C) Uzun bir süreç sonunda oluşması
- D) Okur tarafından anlaşılmasının zaman alması
- E) Anlaşılmayan yönü çok olan bir yapıya sahip olması

7. Yayımlanan yeni bir araştırmaya göre bilim insanları bütün evreni içeren ayrıntılı bir simülasyon (detaylı bir benzetim) modeli oluşturmayı (meydana getirmeyi) başardı. Uchuu simülasyonu ismi verilen bu “sanal (zihinde tasarlanan) evren” şimdiye kadar geliştirilmiş en büyük evren simülasyonu olma özelliğini (niteliğini) taşıyor. Uchuu simülasyonu, 9,6 milyar ışık yılı genişliğindeki (uzağında) bir alanda 2,1 trilyon parçacık içeriyor.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyushmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Anadolu Yakası’nda doğallığından ödün vermemek için direnen tek yerdir bu şirin semt. Asırlar öncesinin özelliklerini günümüze taşımaya başarmış, 21. yüzyılda bile zamanımızın dışında yaşamayı tercih etmiş bir yer.

Bu parçada altı çizili sözlerle anlatılmak istenen sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Canlılığını korumaya gayret etmek - geçmiş dönemlere tanıklık etmek
B) Kendisine özgü dokuyu korumaya çalışmak - bulunduğu çağdan farklı özellikler taşımak
C) Başka yerlerden farklı olmaya çabalamak - modern bir yapıya kavuşamamak
D) İnsan eli değmemek - farklı dönemlerden iz taşımak
E) Başka yerlere benzememek - çağın şartlarına ayak uyduramamak

9. Filoloji dil bilimidir. Dünya üzerinde var olan dilleri inceleyerek sanat tarihine yardımcı olur. Amacı, okunup anlaşılmasında ---- bulunan metinleri açıklayarak bir metni hem edebiyat hem de dil bakımından değerlendirmektir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) kolaylık B) dışlayıcılık C) değişkenlik
D) uzlaş E) güçlük

10. Çocuklarda taklit, öğrenme sürecinde önemli bir etkenidir. Çocuklar ---- yoluyla pek çok beceri edinirler, davranış kazanırlar. Çevrelerindeki insanları taklit eder ve onlar gibi olmaya ---- .

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) taklit - çalışırlar
B) öğrenme - yönelirler
C) öykünme- özenmezler
D) diyalog - çabalarlar
E) yetenek - dikkat ederler

11. Cilalı Taş Devri’nde yiyecek olarak kullanılmak üzere çeşitli (türlü) bitkiler yetiştirilmeye (üretilmeye) başlanmış, su kıyılarında birbirine bitişik (yan yana olan) bahçeli evler kurulmuştur. Taşlardan yapılan alet ve silahlar daha kesici hâle getirilmiş, bitki liflerinden (dal uçlarından) giysiler, yiyecekleri saklamak (korumak) için topraktan çanak çömlek yapılmıştır.

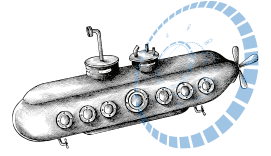
Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyushmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Yazar, denizi sevdiği kadar biliyor da. Kitabı okurken deniz ve denizcilik hakkında verilen ayrıntılar, okurun burnuna yosun kokusu getiriyor.

Bu parçada geçen “okurun burnuna yosun kokusu getirmek” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuyucunun bilgi düzeyini artırmak
B) Okuyucuya denizi sevdirmek
C) Duygusal bir anlatıma başvurmak
D) Sezgilere yer vermek
E) Konuyu canlı bir biçimde anlatmak

1. İç göçte ülkenin toplam nüfusunda bir değişiklik ---- . Sadece bölgelerin ve şehirlerin nüfuslarında artma ya da ---- . meydana gelir. Ülke genelindeki nüfus dağılışımda ise dengesizlik ---- .

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) ortaya çıkmaz - azalma - görülür
B) hemen istenmez - daralma - olur
C) meydana gelmez - yavaşlama - stabil seyrederek
D) riski söz konusudur - ilerleme - saptanır
E) beklenmesi doğaldır - denge - sürekli gerçekleşir

2. Yerleşme, oturulan ve barınılan yerdir (mekândır). Mağara, ağaç kovuğu, çadır, iglu, villa, apartman dairesi ve gökdelen (göktırmalayan), geçmişten günümüze barınak çeşitlerine örnek verilebilir. Ancak yerleşme teriminden sadece barınılan mekânlar anlaşılmamalıdır (akla gelmemelidir). İnsanların yaşadığı sosyal ortamlar ve çeşitli ekonomik faaliyetlerde (hesaplı alışverişlerde) bulunduğu iş yerleri, eğlence alanlarının tümüne (bütününe) yerleşme denir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Dünya nüfusunun 2050'de 10 milyara ulaşması ----. Dolayısıyla besin olarak tükettiğimiz tarım ürünlerine olan ihtiyaç ---- artıyor. Uzmanlar günden güne artan bu talebi karşılamak için çeşitli yöntemler üzerinde çalışıyorlar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) bekleniyor - gün geçtikçe
B) düşünülüyor - her geçen gün
C) kesinleşiyor - kademeli olarak
D) tahmin ediliyor - zaman zaman
E) hesaplanıyor - olağanüstü durumlarda

4. 1950 sonrasında Türk edebiyatında tiyatro yazarlarının ---- büyük bir artış, konularda da çeşitlilik göze çarpar. Yazarlar daha çok toplumsal ---- ele alırlar. Kimi yazarlar bireyden, kimileri de durumdan hareketle bu sorunlara yansız bakış açısıyla yönelerek nedenlerini ---- şekilde irdelerler.

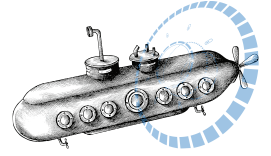
Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) miktarında - koşulları - yalın
B) niteliğinde - bunalımları - anlaşılır
C) sayısında - sorunları - nesnel
D) kalitesinde - kusurları - ön yargısız
E) değerinde - yanlışları - kanıtlanabilir

5. Merak dürtüsü hem insanın hem de bilimin ilerlemesinin itici gücüdür. Merak etmeyen insan kendini geliştiremez. Merak duygusu körelen insanın hayatla bağı kopar. İnsan merakı sayesinde bir şeyler öğrenir, kendini geliştirir. Böylelikle inisiyatifi ele almay, buluşlar ve keşifler yapmayı başarır. Kısaca insanın ilerlemesinin temelinde merak duygusu yatar.

Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Ağaçların hava ve güneşe ulaşmaya çalışırken birbirlerini zorlaması, daha yükseğe doğru büyümelerini sağlamaktadır.
B) Kimsenin sorumluluk alamadığı kritik bir süreçte karar verme yetkisini kullanan gerçek kahramanlar, uluslarının kötü talihini değiştirmede öncü olmuştur.
C) İnsan, bireysel ve toplumsal gelişimi için başkalarına, bu gelişimi sağlayacak bir toplum düzenine ihtiyaç duymaktadır.
D) İnsanın özgürlüğünden, ait olduğu toplumsal düzenden vazgeçmeden ormandaki tek ağaç gibi özgür olmayı seçmesi gerekir.
E) Her yurttaş, temel haklara saygılı davranırsa hayata değerler bağlamında yaklaşırsa ulusal gelişme tamamlanacaktır.

6. Teknoloji öyle gelişti ki dünya küçük bir köy, ülkeler de o köyde bulunan evler gibi... Durum böyle olunca düşünceler sınır tanımıyor. Dolayısıyla bireylerin diğer ülkelerdeki düşüncelerden etkilenmemesi söz konusu olamaz.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herkesin istediği gibi düşünme özgürlüğüne sahip olması
B) Özel yaşamın gizliliğinin ortadan kalkması
C) İnsanların farklı düşünceler ortaya atarak tanınmak istemesi
D) Bazı insanların aykırı fikirleriyle kitleleri peşinden sürüklemesi
E) Fikirlerin yerelliği aşıp tüm dünyaya yayılması

7. Dil, bir ozanın çalgısıdır. Bu çalgıdan çıkan sesin etkileyiciliği, estetik oluşu; sözcüklerin seçimine ve yerli yerinde kullanılmasına bağlıdır. Bunları dikkate almayan ozanların çalgılarından boğuk, cızırtılı ve kulak tırmalayıcı sesler gelir. Bundan kurtulmak, şiirde dilin akorduna dikkat etmeye bağlıdır.

Bu parçada "dilin akorduna dikkat etmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcüklere yeni anlamlar yüklemek
B) Farklı anlatım yolları denemek
C) Söz sanatlarına başvurmak
D) Anlatımda sözcüklerin uyumuna önem vermek
E) Söyleyişten çok anlamı ön plana çıkarmak

8. Sait Faik Abasıyanık'ın öykülerinde en önemli öge olarak karşımıza "insan" çıkar. Çünkü o yazdıklarının merkezine insanı yerleştirir. Burgazada başta olmak üzere İstanbul'dan değişik insan manzaralarına yer verir öykülerinde.

Bu parçada "yazdıklarının merkezine insanı yerleştirmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıtlarında, yaşadığı çevrenin dışına çıkamamak
B) Öykü kişilerine belli bir görev yüklemek
C) Çevresindeki insanlarla sağlam bir iletişim kurmak
D) Yapıtlarını, insan üzerine temellendirmek
E) Yapıtlarında insanların sorunlarına değinerek onlara çözüm yolları göstermek

9. Türbülans suyun içinde oluşan girdaplara (anaforlara) benzetilebilir. Normal bir doğa olayı olması ve sık sık görülmesine rağmen bazı durumlarda tehlikeli (korkulu) olabilir. Çünkü türbülans açık ve bulutsuz havalarda da ortaya çıkabilir, çoğunlukla tahmin edilmesi (kestirilmesi) ve uçakların radarları tarafından tespit edilmesi mümkün değildir. Genellikle yüksek irtifalarda (eğimlerde) görülür. Bu nedenle uçaklar beklenmedik (umulmayan) şekilde türbülansa girebilir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Yazarın coşkun bir nehre benzeyen anlatımı, bu kitaba da damgasını vuruyor; merakla okuyoruz küçük gezginlerin İstanbul serüvenlerini. Zaman zaman düşlerle yaşananların sınırları eriyor bu romanda. Sanatçı çocuklara özgü şirinlikleri, şakaları ve oyunlarını da anlatarak kitaba çocuksu bir duyarlılık katmış. Kurgudaki farklı zamanlara açılan pencereler, kitabın dokusuna ayrı bir hava vermiş. Kitabı okurken katman katman açılan anlam perdelerini görebiliyoruz.

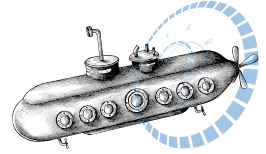
Bu parçada altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

- A) İçinde bulunulan zamanın dışına çıkamamak
B) Yapıtlarını akıcı ve etkileyici bir söyleyişle oluşturmak
C) Anlamsal zenginlikler barındırmak
D) Hayali ve gerçekçi öğeleri kaynaştırmak
E) Çocuğa özgü bir içtenliğe sahip olmak

11. Şiir Yıllığı adlı ekte bir şey göze çarpıyordu. O da şiirlerinden örnekler verilen şairlerin, ulaşabilecekleri doruklara henüz ulaşmamış, --- şairler olmasıydı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse altı çizili söz açıklanmış olur?

- A) başyapıtlarını ortaya koymamış
B) şiire yeni başlamış
C) şiir hakkında farklı düşünceleri olmayan
D) gelecek kuşaklara örnek olamayacak
E) başkalarının etkisinde kalmış

1. (I) Dünya genelinde enerji talebi gün geçtikçe artıyor. (II) Buna bağlı olarak mevcut enerji kaynakları hızla tükeniyor. (III) Enerji ihtiyacını karşılamak için kullanılan fosil yakıtlar ise küresel ısınma gibi farklı sorunlara yol açıyor. (IV) Bu nedenle bilim insanları, artan enerji ihtiyacını karşılayabilecek alternatif yöntemler üzerinde çalışmalarını sürdürüyorlar. (V) Bu yöntemlerden biri de güneş enerjisini doğrudan elektrik enerjisine dönüştüren ve elektronik düzeneklerden oluşan güneş gözeleridir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde hem amaç hem de benzetme vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdaki yargılardan hangisi kişisel düşünce içermemektedir?**

- A) Emir Alp ve Ali Yusuf yol çalışması yapılan gürültülü bir caddenin yakınındaki parkta kitap okuyordu.
B) Tanımadığı insanlarla etkileşime girmekten çekinmesi, onun bilinçaltının bir yansıması olabilir diye düşünüyorum.
C) Melike, anne ve babasının neşeli olduğu günlerde isteklerini daha olumlu karşıladığını görmekten mutluydu.
D) Tatilde bir yaz kampına katılmak isteyen Bekir, ailesinin buna izin vermemesi konusunda endişe duyuyordu.
E) Bazı insanlar yalnız, çekingen ya da sessiz görünürken bazılarıysa tam tersine atak, sosyal ve konuşkan olabilir.

3. (I) Tarihin eski zamanlarından itibaren yerleşim yeri olan bölge, şirin bir Anadolu kentidir. (II) Uçsuz bucaksız bozkırlarıyla kendine özgü bir güzelliğe sahiptir. (III) Göz alabildiğine uzanan ovaların ortasındaki kel tepeler de insanda bir masalın içinde yaşadığı izlenimini uyandırır. (IV) Başkente çok yakın ama onun kalabalığından ve karmaşasından uzakta harika bir mekândır. (V) Ekonomisi tarıma dayalı olan bu kent, Orta Anadolu'nun en çok göç veren illerinden biridir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

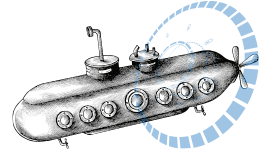
4. (I) Gerçekten de bu eserde bir araya getirdiği kısacık hikâyelerinde yazar; gördüklerini duyduklarını, içinde bir biçimde yer aldığı olayları son derece dolaysız ve çıplak olarak anlatmış. (II) Yazar; hikâyeleri kendi ağzından anlatmak yerine, önce uygun bir ortam yaratıyor; sonra o ortamda birilerini bularak hikâyeyi onlara anlattırıyor. (III) Yazar, bu tutumuyla başlangıçta yadırgansa da ilerleyen sayfalarda kendi üslubunu kabul ettirmeyi başarıyor. (IV) O, yazarlığının bütün hünerlerini yazma biçiminin doğallığında gösteriyor. (V) Bu doğallığı anlatmak için ona zamanımızdan yüz elli yıl önce yaşamış bir kasaba anlatıcısı demek yerinde olur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde hem olumlu hem de olumsuz bir eleştiri söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki yargılardan hangisi kişisel düşünce içermemektedir?**

- A) Canlılar arasında çeşitlilik gösteren, dölden döle aktarılabilen ve bireylerin sahip olduğu niteliklerin her biri karakter olarak adlandırılır, insanda saç ve göz rengi karaktere örnek verilebilir.
B) 2019 yılı, Türk kültür dünyası adına oldukça heyecan verici bir olayın ortaya çıkışına -Salur Kazan'ın Yedi Başlı Ejderhayı Öldürmesi adlı Dede Korkut Hikâyeleri'nin 13.süne- şahit oldu.
C) İlk albümlerinden beri fantastik edebiyatla iç içe olan dünyaca meşhur Blind Guardian müzik grubu, Almanya'dan Orta Asya'ya açılıyor ve her zamanki gibi yine kulaklarımızın pasını siliyor.
D) Tüm heybetleriyle dövüş arenasına çıktıkları anda izleyicilerin içini titreten gladyatörler; fiziksel görünüşleri, güç ve gövde gösterileriyle imparatorların gücünü temsil ederlerdi.
E) Bulunduğumuz coğrafyada mücadele ederken Grimm kardeşlerin masallarını da Anadolu halk masallarını da yabancılaşmadan okuyabilmeyi, onlarla özdeşleşmeyi başarmalıyız.

6. (I) Nurullah Ataç, edebiyatımızda geniş yankılar uyandırmış bir eleştirmendi. (II) O sadece eleştirmen değil, aynı zamanda başarılı bir deneme yazarıydı. (III) Tahir Alangu, sanatçının yazılarının bir bölümünü Ataç'a *Saygı* adlı kitapta topladı. (IV) Buna rağmen onun en güzel yazıları yine gazete ve dergilerde kaldı. (V) Ataç'ın bulabildiğim bütün yazılarını topladığım bu kitap, büyük bir boşluğu dolduracaktır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "nesnel" bir yargı söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "öznellik" söz konusu değildir?**

- A) Yazar, bu romanını oluştururken anılarından yararlandığını söyledi.
B) Gözlemlerinden yola çıkan sanatçı, yapıtlarıyla günümüze ışık tutmayı başarabilmiştir.
C) Öykülerinde çocukluk günlerine sıkça yer vermesi, okurlarca beğenilmesini sağlamıştır.
D) Yazar, sanat yapmak kaygısıyla gereksiz betimlemeler yapmaktan kaçınmıştır.
E) Usta kalem, iyi kurgulanmış hikâyeleriyle bize okuma zevkini tattıran sanatçılardandır.

8. (I) Bu şair, günlük yaşamın ayrıntılarını şiire taşıyor. (II) Şiirlerinde, her sözcüğü yerli yerinde kullanıyor. (III) Sözcüklere, cümlelere alışanın dışında anlamlar yüklüyor. (IV) Şair, söyleyişinde dizelerdeki müzikaliteyi de göz ardı etmiyor. (V) Anlatımında güzelliği sağlamak için sözcüklerin birbiriyle uyumuna dikkat ediyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi, sözü edilen şairin üslubuyla ilgili değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Bazı sanatçılar ölüm ya da doğum günlerinde sürekli olarak anılır. (II) Bir döneme damga vurdukları, yeni bir çığır açtıkları için hiçbir zaman ihmal edilmezler. (III) Bunun yanında, döneminde sessizce çabalamış fakat artık yazarlığı bırakmış kişiler de yok değildir. (IV) Bir zaferin kazanılmasında komutanın yanı sıra erlere mutlak ihtiyaç olduğu gibi edebiyat dünyasında bu sessiz sanatçıların da o derece önemli bir rolü vardır. (V) Ancak bu sanatçılar, yaşarken de öldükten sonra da pek fark edilmez.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde somutlamaya başvurulmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi ayraç içinde verilenlerle uyuşmamaktadır?**

- A) Sanatçı günlük konuşma dilinden seçtiği sözcüklerle kısa cümleli akıcı bir roman dili kuruyor. (yalınlık)
B) Onun romanlarının eksenini yaşadığı toprakların değerleri, yaşama sevinci oluşturuyor. (ulusallık)
C) Şair, sözcükleri bilinen bağlamından koparıp farklı anlamlara gelecek şekilde kullanarak yepyeni bir şiirsel kimlik kuruyor. (özgünlük)
D) Yazarın yabancı sözcükleri çokça kullandığı şiirleri okurları bir hayli zorluyor. (yoğunluk)
E) Doğa temalı şiirleriyle yüzyıllardır sevilerek okunan halk şairimizin şiirleri günümüzde de aynı ilgiyle okunuyor. (kalıcılık)

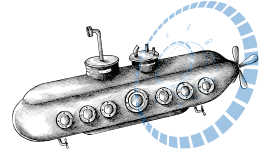
11. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde koşul anlamı vardır?**

- A) Her güzele gönül verme
Ya sevilir ya sevilmez
B) Yine kamyonlar kavun taşır
Fakat içimde şarkı bitti
C) Her mihnet kabulüm, yeter ki
Gün eksilmesin pencereden
D) Gözlerinde damla ve içinde gam
Eriyen renk olsam yanaklarında
E) Onlar için hatıra yok
Saat durmuş

12. (I) Halk şiirinin temsilcisi olan bu ozan, sanatı ustasından öğrenmiştir. (II) Âşık edebiyatında usta-çırak ilişkisi, eşsiz örneklerin doğmasını sağlamıştır. (III) Buradan bir ozanın başkasını taklit etmesinde bir sakınca yoktur, sonucuna ulaşabiliriz. (IV) Ozanlar, ustasından etkilenerek kendine özgü bir yol bulmayı amaçlamalıdır. (V) Taklit ettiği ustaları bu özgün yolla geçmeyi başarmalıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "çıkarım" söz konusudur

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tanımlama yapılmıştır?

- A) Röportaj yazarı; sorunu yerinde inceleyerek, gezip görerek ve fotoğraf, belgelerle destekleyerek konuyu okuyucunun bilgisine sunar.
- B) Şiirin düzyazıdan ayrılan yönü, ölçü, ahenk ve mısra gibi özellikler barındırmasıdır.
- C) Sanat yapıtının zayıf ve güçlü yönleri göz önünde bulundurularak gerçek değerini belirleme amacıyla yapılan incelemelerdir eleştiridir.
- D) Denemede yazar herhangi bir konudaki görüşlerini kesin kurallara varmadan, kanıtlamaya kalkmadan anlatır.
- E) Günlük gazetelerin belirli köşelerinde yayımlanan fıkralarda ortaya konan sorunlar kısa, yalın ve akıcı bir üslupla anlatılır.

2. (I) Tarihin en eski tedavi mekânlarından biri olan kaplıcalar hem temizlik hem de şifa depolarıdır. (II) Türkiye'nin birçok bölgesi gibi Ankara da il sınırlarında barındırdığı birçok termal su kaynağı ile Türkiye'nin önde gelen şehirlerinden. (III) Şehir âdeta kaplıcalar ile çevrilmiş durumda özellikle Kızılcahamam, Haymana, Beypazarı ve Ayaş bölgelerindeki termal tesisler, her yıl yerli ve yabancı milyonlarca turiste tedavi umudu oluyor. (IV) Araştırmacılar eldeki bulgulardan yola çıkarak bu sıcak suların sağlık amaçlı kullanımının Hititlere kadar uzanabileceğini belirtiyor. (V) Bunlar içinde en eski olanın Haymana Kaplıcaları olduğu dile getiriliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir tahmin söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "öneri" söz konusudur?

- A) İkinci romanımı ay sonunda yayımlamayı düşünüyorum.
- B) Sıradan insanların yaşamlarını anlatmak daha ilginç geliyormuş sanatçıya.
- C) Edebiyat dergilerinde genç sanatçılara daha çok yer verilmelidir.
- D) Eleştirmenlerin olmadığı bir yazın dünyası düşünemiyorum.
- E) Günümüzde şiirin eskisi kadar okur bulamadığını kabul etmeliyiz.

4. (I) Kalemim elimizde sihirli bir değnek olmasını istiyorsak onu elimizden bırakmamalıyız. (II) Çünkü duygu ve düşünceler yazılı anlatımda derli toplu aktarıldıkça kişinin kendine olan güveni artar. (III) Okuma isteğini artırır, okuduklarını algılayabilmesine yardımcı olur. (IV) Yazan ve okuyan bireyler, bundan yoksun olanlardan her zaman daha üstündür.

Bu parçadaki numaralı cümlelerin hangilerinde koşul-bağılılık söz konusudur?

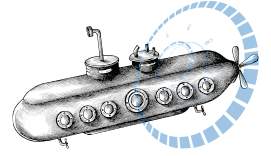
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir öz eleştiri vardır?

- A) O yıllarda yazdığım şiirler eleştirmenlerce beğenilmeyince ben de şansımı öyküde denemeye karar vermiştim.
- B) İlk şiirlerimdeki toplumsal içerik, koşulların da değişmesiyle bireysel bir niteliğe büründü.
- C) Gerçek bir şairin sürekli arayış içinde olması gerektiğini düşündüğümünden her şiirimde farklı biçimsel denemelere yer verdim.
- D) Çevrenin etkisini çokça hissettiğim ilk şiirlerimde sa-natsallıktan uzak, demode söyleyişlere yer verdiğimi üzülerek belirtmeliyim.
- E) Edebiyatımızdaki en yetkin şiir topluluklarından biri olan II. Yeni'den hem biçim hem de içerik olarak etkilendim.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde değerlendirme yapılmamıştır?

- A) *Kaplumbağalar*, içerik olarak 1960'lı yılların köy romanları içinde kendine özgü bir yere sahiptir.
- B) Bir romancı, ister bir dağ köyünü isterse megakentin elit yaşamlarını ele alsın mutlaka roman türünün niteliklerine bağlı kalmalıdır.
- C) Kurtuluş Savaşı yıllarının ele alındığı romanda yazar, insanın evrensel doğasına özgü çıkarımlar yapmaktan geri durmamış.
- D) Çevirmenin yaklaşık iki yıl çalışarak edebiyatımıza kazandırdığı *Ulysses* dünya edebiyatının en ayrıksı romanlarından biridir.
- E) Şiirlerinde I.Yeni'nin etkisinin hissedildiği ozanın, özellikle dil ve anlatımında bu durum kendini gösteriyor.

7. (I) Yetkin kalem, *Politika ve Edebiyat* adlı yazısında yeni yetişmekte olan öykücülerimizle romancılarımıza öğüt veriyor. (II) Tuttukları yolu beğenmediği için onları o yoldan çevirmeye çalışıyor. (III) Biliyorum, gençler bu öğütlere uymayacaklar. (IV) Doğrusu ben, yanılarak doğruyu bulmaları gerektiğine inanıyorum. (V) Bu duruma gelinceye dek hangimiz yanılmadık ki?

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir ön yargı söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) İrili ufaklı birçok dükkânın bulunduğu tarihî çarşı, İpek Yolu'nun görkemli günlerini gözler önüne seriyor. (II) Burada fırıncı küreği, kalbur, keklik kafesi gibi el yapımı ahşap eşyalar satılıyor. (III) Biraz yürüyüp Eski Buğday Pazarı'na ulaşırsanız kor ateşinde kızdırılıp örs üzerinde çekikle şekillendirilen her türlü demir alet ve edevatı da bulabilirsiniz. (IV) Bedestenin yanında 1658 yılında Hüseyin Çelebi tarafından kesme taştan yaptırılmış Kapı Camisi yer alıyor. (V) Taş, tuğla ve çininin ustaca bir araya gelmesiyle oluşan bu anıtsal yapı mutlu günlerin bir hatırası gibi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde yorum yapılmıştır?

- A) I ve II B) I ve V C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

9. (I) Tüm insanlığa seslenen ünlü Alman tiyatro yazarı Bertold Brecht'le açtım tiyatromun perdesini. (II) Oyunlarını ona yakışacak bir biçimde yönetmeye çalışacağım. (III) Biraz da kendi ideallerimi kendi beklentilerimi yansıtmak istiyorum sahneye. (IV) Düşüncelerimi Brecht'le sınamayı düşünüyorum bir bakıma. (V) Böylece seyircimizi Brecht'le buluşturup barıştırmayı hatta dost yapmayı da başarırım.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilgisinden söz edilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir "karşılaştırma" söz konusu değildir?

- A) Arkadaşları arasında en çok Emir Alp'i severdi.
B) Bu giysi sana, ötekilerden daha çok yakıştı.
C) Çok güzel bir elbisesi ve siyah bir çantası vardı.
D) Geçen seneye göre kazancının arttığını söyledi.
E) Bu film, sözünü ettiğim film kadar beni etkilemedi.

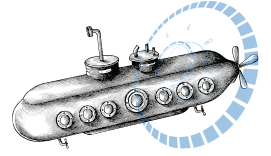
11. Aşağıda verilen kavramlardan hangisi yanlış örnekendirilmiştir?

- A) Varsayım : Anlaşılan bu yıl yaz mevsimi daha sıcak geçecek.
B) Düş kırıklığı : En azından kızımın doğum gününü hatırlamasını beklerdim.
C) Yakınma : Gençler, trafik kurallarına uyma-
nın gerekliliğini bir türlü anlaya-
mıyorlar.
D) Beklenti : Başvurumun hemen kabul edi-
leceğini sanıyorum.
E) Öz eleştiri : Okuyucularımızın isteklerini bütünüyle yerine getiremediğimizi kabul ediyoruz.

12. (I) Kendini ölçüt sanmak daha çok, yeni sanatçılarda görülen bir hastalıktır. (II) Bir sanatçıyı eleştirmeniz şöyle dursun, yeterince övmeyen bir yazı yazdınız diyelim. (III) Daha önce sizin için iyi şeyler söyleyen bu kimse, hemen sözlerini değiştirir. (IV) Yirmi beş yıldır tanıdığım pek çok sanatçıda gördüğüm bu hastalığın nedeninin, kendini beğenmişlik olduğu kanısındayım. (V) Bu yüzden kimi sanatçıların, gençliklerinde bu hastalığa yakalanmaları yadırganmayabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir varsayım söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. (I) Genç yazar, son dönem öykücülüğümüzün önemli isimlerinden biri olmuştur. (II) 2010 Orhan Kemal Ödülü'nü kazandığı *Panovaroş* hikâye kitabıyla iyi bir çıkış yapan yazar, *Kıymık* adlı öyküsüyle bunu ileri bir seviyeye taşımıştır. (III) *Kıymık*'ta savaş atmosferini, savaştan dolayı darmadağın olan yaşamları, savaş çocuklarının ümitsizliğini anlatmıştır. (IV) Bu öykülerde dili özenli, dikkatli ve işlevsel kullanmıştır. (V) Ayrıntıları detaylı anlatmış, gerçekçi gözlemlere yer vermiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi, sözü edilen yazarın yapıtının içeriğiyle ilgilidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Yazın dünyasında kimi yazarlar, yaşadıkları dönemde hangi konu ilgi çekiyorsa o alana yönelmeyi bir görev sayıyor. (II) Bunlar gün geliyor kahramanlık kavramını ağzından düşürmüyor, gün geliyor köy romanı yazıyor. (III) Bu arada moda söylemleri benimsemeyip kendi yolunda yürüyen yazarlar da çıkıyor elbette. (IV) Onlar, dönemlerinde pek beğenilme de gün geliyor okurlarca el üstünde tutuluyor. (V) Toplumsal eğilimlerin sürüklediği yazarlarsa toplumun isteklerinin değişmesiyle birlikte yok olup gidiyorlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde karşıt iki durumdan söz edilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Birçok dağı, gölü, yaylayı, akarsuyu aştıktan sonra Kaçkar'ın zirvesinde, Karadeniz'in en yüksek noktasındaydık. (II) Soğuğun, rüzgârın, yağmurun ve karın kemirdiği zirveye çıkarken çok yıpranmış; iki kez geri dönmeyi düşünmüştük. (III) Dünya ile bağlantımız tümüyle kopmuş içsel bir yolculuğa başlamıştık aynı zamanda. (IV) Geceleri burada bize arkadaşlık eden sadece yıldızlar vardı. (V) Kaçkarlar ne kadar heybetli, sarp ve ürkütücüyse çiçekler de o kadar narin ve güler yüzlüydü.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde mecazlı söyleyiş yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde söyleyenin düşüncesi, kinayeli bir biçimde dile getirilmiştir?**

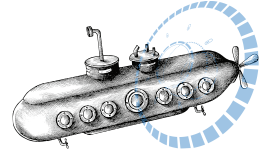
- A) Kendince yetkin bulduğu öyküleri, eleştirmenlerden geçer not alamadı bir türlü.
B) Bu yazarın şiirleri o derece nitelikli ki hiçbir yayınevi yayımlamak istemiyor.
C) Eserlerinde kullandığı ağır dil, onun yabancı bir dilde metin ürettiği algısına neden oluyor.
D) Yazdığı hikâyelerle okurların beğenisini kazanan yazar, şimdi bir roman yazmak istiyor.
E) Yıllardır, okurların taleplerini göz ardı ederek kendi sanat çizgisini ısrarla sürdürüyor.

5. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde düşsel öğelere yer verilmemiştir?**

- A) Dönüşen ve suya dönüşen sorular soruyorsun
Sesin çağılayan olup dolduruyor uçurumlarımı
B) Kırpiklerime düşüyorsun çiy damlası olarak
Yumuyorsun gözlerimin içindesin
C) Bir rüzgâr esse ellerin fesleğen kokuyor
Kırlangıçlar konuyor alnına akşamüstleri
D) Upuzun bir sessizliğim fırtınalar patlarken
Gövdem köle tacirlerinin barut yanıkları içinde
E) Yurdundan ayrılanları düşünüyorum ve birisi
Özledim diyor, ülkemin kar koksunu özledim

6. **Aşağıdakilerin hangisinde yargının nedeni belirtilmemiştir?**

- A) Doğası ve konaklama maliyetlerinin düşüklüğü, ülkemizin turistlerce en çok tercih edilen ülkelerden biri olmasını sağlıyor.
B) Yoğun kar yağışından dolayı birçok köy yolu ulaşımına kapanmış.
C) Yeterli antrenman yapılmasına rağmen sporcuların performansları istenen düzeye çıkmıyor.
D) Okullarımızda yeterli bilinç oluşturamadığımız için çevre kirliliğini önleyemiyoruz.
E) Yetkililer, trafik kazalarının artmasından dolayı bazı yeni önlemler almaya karar vermiş.

7. Aşağıda verilen cümlelerin hangisi, ayraç içindeki kavramla uyuşmamaktadır?

- A) Eminim yazdığınız bu şiirler okurlarca çok beğenilecek ve siz yetkin şairlerin düzeyine yükseleceksiniz. (kesinlik)
- B) Bu resim, sanatçının 1850'lerin Fransa'sında yaşananları ele aldığı özgün bir sanat yapıtıdır. (değerlendirme)
- C) Reklam ve tanıtım çalışmaları yeterli düzeyde yapılmadığı için bu derginin az satması normal bence. (ön yargı)
- D) Sanatçının, günlük yaşamın ayırt edilmeyen yönlerini anlattığı bu yapıt, öteki yapıtlarından daha çok ilgi görüyor. (karşılaştırma)
- E) Hazırladığım bu broşürle yörenin yerli ve yabancı turistlerce tanınmasını istedim. (amaç)

8. (I) Bu sabah yeni bir fırtına dalgası başladı. (II) Üstelik daha geçen yılki facianın yaraları da sarılmadı henüz. (III) O fırtınada onlarca kişi hayatını kaybetmiş, binlerce kişi de evsiz kalmıştı. (IV) Sakın bu fırtına da öyle olmasın. (V) Doğrusu böyle bir felakete karşı hiç hazır değiliz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "kaygı" anlamı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Rus edebiyatının usta kaleminden Maksim Gorki'nin *Benim Üniversitelerim* nihayet yayımlandı. (II) Rus tarihinin önemli bir dönemine ışık tutan bu yapıt, aslında yazarın kendini ve içinde yaşadığı dünyayı anlamlandırma çabasının hikâyesidir. (III) Yapıtta yersiz yurtsuz kişilerin, açlığı, zulmü ve baskıyı sorgulayan aydınların yaşadıkları ele alınmıştır. (IV) Çocukluğundan itibaren yaşadıklarının panoramasını çizen Gorki, Rus toplumunun devrim öncesindeki durumunu gözler önüne sermiştir. (V) Okur zorlu hayat yolculuğunda Gorki'ye eşlik ederken yazarın gözlemci gerçekçiliğine ve sürükleyici anlatımına da hayran kalacaktır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi sözü edilen yapıtın hem üslubu hem de içeriğiyle ilgilidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Kapalı Çarşı, bugün olduğu gibi eskiden de gezilip görülebilecek en güzel yerd. (II) Doğu ülkelerinden getirilen o güzelim halılar, seccadeler, kumaşlar paha biçilmez bir sanat eseri idi. (III) Göz kamaştırmalı mücevherler, değerli taşlar, süs eşyaları, çeşitli antikalar, herkesi hayran bırakan zenginlik ve değerliydi. (IV) Kapalı Çarşı, bir bakıma, doğu ülkelerinden Batı'ya açılan bir pencere demektir. (V) İmparatorluğun dört bir köşesinden getirilip satışa çıkarılan mallar, Avrupa'ya buradan yayılırdı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından ötekilerden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde üslupla ilgili bir özelliğe değinilmemiştir?

- A) Günlük konuşma diline yaslanarak yazılan bu şiirlerde hayatla iç içe canlı bir dil var.
- B) Şiirlerinde sıradan sözcüklere yeni ve değişik anlamlar yükleyerek okurlarını şaşırtıyor.
- C) Romanda kişi kadrosu geriye dönüşlerle zenginleştiriliyor, roman bu yönüyle bir portreler galerisini andırıyor.
- D) Öykülerinde sözcük seçimine önem veren yazar, devrik ve eksilteli cümlelerle klasik söz diziminin dışına çıkıyor.
- E) Argo ve abartılı söyleyişlerin çokça kullanıldığı bu hikâyelerde dile özen gösterilmemiş.

12. Aşağıdaki dizelerin hangisinde karşıtlığı çağrıştıran bir anlatım vardır?

- A) Belki bir yağmur yağar akşama doğru
Yarıda bıraktığım şiirleri tamamlarım
- B) Bir yaz günüydü bırakmışım arkamda
Yürüyordum sokaklar tozdu
- C) Bir gök gürlese diyorum bir sağanak patlasa
Bitse bu kirli ve yapışkan sessizlik
- D) Yazdığım şiirler de canımı sıkıyor artık
Fotoğraflarımı yırtıp atıyorum tek tek
- E) Yapraklarım yok artık kuşlarım yok
Büsbütün viran oldu dağlarım